

AYSE

Basın A :

AYŞE

**A Y L I K
KADIN DEĞİŞİ**

KURUCUSU
HALİDE NUSRET
ZORLUTUNA
SAHİP
VE
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ
EMİNE İŞINSU

İDARE MÜDÜRÜ
NEVZAT ÖZKOL

İDARE YERİ :
BÜKLÜM SOKAK
NO. 32/C - ANKARA

FİATI : 2,50 TL.

ABONE
ŞARTLARI :
YILLIK : 30.00 TL.
6 AYLIK : 15.00 TL.

ÖĞRETMEN VE
ÖĞRENCİLERE
% 50 TENZİLÂTLI

REKLÂM TARİFESİ :

TAM SAHİFE : 1200 TL.
1/2 SAHİFE : 600 TL.
1/4 SAHİFE : 300 TL.

YIL 2 SAYI 23

KASIM 1970

B A Ş Y A Z I

10 KASIM

NUR
İLERİ

O'nu 32 yıl önce kaybettik. Atatürk öldüğünde doğanlar, O'nu görmeyenler, bugün, gençliklerinin olgunluk yaşlarını idrak ediyorlar. Kimileri anadır, kimileri rençper, kimileri politikacı, kimiler mmar-mühendis Doktor, Öğretmen, Subay...

O'nun ölümünden sonra yepyeni bir nesil yetişti...

Yetişenlerin hepsinin de O'nun izinde olduklarını iddia edebilir miyiz?

Milliyetçiliği yozlaştıranlar, hilâfet özlemi ile güzel ve büyük dinimizi, pis politikaları için sömürenler, Komünistler, bölgeciler Atatürkten yana olabilirler mi? Bu saydıklarımız «Ne Mutlu Türküm Diyene» diyebilirler mi? «Türk, Ovün, Çalış, Güven» diye haykırabilirler mi? O'nun devrimlerine sırt çevirenler, yada sömürerek vatan topraklarımızı Moskofa peşkeş çekenler gerçekten «Atatürkçüyüz» diyebilirler mi?

Bir Mustafa Kemal vardı.. Mavi göklerde sarı baskaklar gibi uçurdu.

Rüzgârlar, Mustafa Kemal diye fısıldardı kulaklara.. Mustafa Kemal.. Türk Devletine, beş bin yıllık Devletimize yeniden can veren, O'nu uygar uluslar karşısında ayağa kaldıran, bağımsızlığımızı perçinleyen, yarınlarımıza ışık tutan Mustafa Kemal...

32 yıl sonra türeyen Atatürk düşmanları, taşıdıkları ad Türk olduğu için üzer bizi.....

Aynı nüfus kütüklerini taşıdığımız için yakınız. Yoksa bu akreplerin, çıyanların, sefillerin O'nun eserini yıkmak istemelerine gülüp geçeriz... Mustafa Kemal Yunus gibi seslenir sanki 32 yıl gerilerden :

«Her dem Yeni Doğarız.

Bizden Kim Usanası».

Sen, Mustafa Kemal, «Öldün».. Ama gerçekte yaşayansın... «Ordular İlk hedefiniz Akdenizdir İleri» diye

(Devamı Sayfa 32 de)

Sayın Salâh Cimcoz :

— Atatürk'e ait menkıbeler mi dediniz?

diye soruyor ve bir zaman sustuktan sonra devam ediyor :

— Fakat nasıl olur, O bizzat, başlı başına bir menkıbedir. Atatürk hakkında hem çok şey söylenebilir, hem hiç bir şey söylenemez. Daha doğrusu neler söylenmiş ve neler anlatılmış olsa, hepsi eksik ve yarım kalmağa mahkûmdur.

Atatürk'ün sevgili arkadaşı yine susuyor... Düşünüyor mu, hatırlıyor mu, belli değil. Bir zaman sonra ağır ağır anlatmaya başlıyor.

— Mustafa Kemal bulunduğu her yerde, hatta bizzat ölümün karşısında bile hayat yaratmasını bilen bir adamdı.

Gene susuyor, bu sefer hatırlamakta olduğu yüzündeki hayranlıktan belli...

— O'nu Çanakkale'de, Anafartalar zaferinin arkasından, oradaki karargâhında ziyaret ettiğimizi hatırlıyorum. Karargâh, şimdiki gibi gözümün önündedir... Gayet yüksek bir tepe üstünde, şale gibi bir yerd.. Okadar ki, kendimizi bir an İsviçrede sandık.. Mustafa Kemal, gayet muntazam kesilmiş odunlardan zarif bir köşk yaptırmıştı.. Sanki savaş için deği de, huzur içinde denizi seyretmek için yapılmış hissini veren, bir köşk.. Tüm araçsızlık içinde yaptırdığı bu kararkâh, O'nun yalnız ince zevkine değil, aynı zamanda çevresini değiştirmek konusundaki başarısına işretti.

Mustafa Kemal, içinde savaş konuşulduğu zaman «karargâh» kesiliveren, savaş sözü edilmediği zaman, zarif bir köşk hissini veren bu yerde hem müzaffer bir komutan; hem mütevazi, son derece mahçup ve son derece zarif bir ev sahibiydi. Esasen Atatürk, daima çok mütevazi, çok mahçup ve son derece terbiyeli bir adamdı. O'nun özelliklerini yakından bilmeyenler, kendisini «ne

Anılarıyla Atatürk

zaman kızacağı, neye kızacağı» belli olmayan bir adam olarak tanımış ve öyle tanıtmaya çalışmışlardır. Oysa Atatürk'ün çok yumuşak bir tabiatı vardı. Aptallıklara bir de Türklük hakkında her hangi bir îmalı söze tahammül edemedi.. **Bir akşam, yabancı uyruklu olan eşini Türk kadını ile kıyaslamağa kalkışan tanınmış bir adamla pek fazla hiddetlendiğini hatırlıyorum.**

Bayrağa saygısı büyüktü.. Kemal Arıburnu anlatırdı, bir sabah savaş meydanını gezerken yerde parçalanmış bir düşman bayrağı görür. «Bu bayrağı yerden kaldırmınız» diye seslenir; **«Bir düşman bayrağı bu fakat bir milleti ve bir orduyu temsil ediyor; yerde kalmağa lâ-yık değildir...»**

Salâh Cimcoz, kendini anılarını akışına kaptırmış, dura dura, bazen de anıları âdeta yeni baştan yaşayıp, heyecanlanarak, gözleri yaşlanarak anlatıyor :

— Sade insanlara değil, bütün canlılara karşı merhametliydi.. Gezilerinde kendisi için kesilen kurbanlara bakamaz, yüzünde belli bir memnuniyetsizlikle başını öbür yana döndürürdü. **Fakat «millet» in arzusuna, geleneklerine karşı koymuş olmamak için bu kurban fashına son verilmesini emretmezdi...**

Bazan, bir okul müsamesesindeki piyese ağlayacak kadar ince, çocuksu bir tarafı vardı.

Atatürk'ün değerli arkadaşı susuyor... Öylesine yılların ötesinde yaşıyor ki.. Biz de O'nun rüyasını bozmak için ne cesaret, ne de arzu var... Zaten bu «ân» a ancak saygı ve gıptayla iştirak edilebilir.

GEREKİRSE GENE DE RAKIMIZI RUSYA'NIN GÖBEGİNDE İÇERİZ

Yıl 1935.. Rus İhtilâlinin yıl dönümünden bir kaç gün önce Stalin uzun ve önemli bir konuşma yapar.. Konuşmalarında çok defa ihtiyatlı olmasını bilen Stalin, bu sefer ölçüyü kaçırmaz; Türkiye'yi, İran'ı yakın ve uzak Şarkın bütün memleketlerini «Rus Bölgesi» olarak adlandırır.. Durum, oradaki Büyük Elçimiz vasıtasıyla Atatürk'e bildirilir. Bir

devlet Türkiye'ninkinden çok daha geniş topraklara, çok daha zengin bir bütçeye sahip olabilir.. Fakat ne sebeple, ne suretle olursa olsun, hiç bir devlet Türkiye'yi kendi bölgesi içinde sayamaz. Ne dost ne de düşman devletin haddine düşmüştür bu.. Atatürk çok öfkeli-dir.. İhtilâlin yıl dönümü dolayısıyla Rus Elçiliğinde yapılacak toplantı, onun için kaçınılmaz bir fırsattır.

Toplantıya, her zamankinden kalabalık bir gurupla katılıyoruz..

Atatürk gayet sakin ve neşelidir. O zamanki Rus Büyük Elçisi, Karahan'la dereden tepeden sohbet ettikten sonra.

— Bana söyler misiniz, kuzum Karahan Yoldaş, der, şu sizin Rusya'da işleri kim idare eder?

Karahan şaşırır :

— Ekselansları gayet iyi bilirler ki, Sovyet Rusya'da proleter bir diktatörlük vardır.

Atatürk hafif bir çıkış yapar :

— Bırak şu saçmaları şimdi, o dediğiniz proleter diktatörlüğün maskeden başka bir şey olmadığını bilmeyen var mı, meselâ Türkiye'yi idare eden şef benim.. Rusya'da kimdir?

Karahan bu çeşit konuşmaları durdurmak isteyen katı bir sesle karşılık verir :

— Sovyet Cumhuriyetleri Birliği Başkanı yoldaş Kalinin'dir.

Atatürk sinirli, sabırsız bir sesle Karahan'nın sözünü keser :

— Bırak şu kuklayı da, sen cevap ver bakalım, şu sizin Stalin yoldaş ne yapar?

Karahan bu sefer yüzüne öfkeli bir maske geçirir. Büyük telâşını ve endişesini örten bir maske.. Karahan telaşlıdır, tedirgindir, korkmaktadır.. Bu sadece «bir mevki kaçırma» korkusu değildir. Bir ölüm kalım telaşındır. Çünkü GPU, Sovyet Gizli İstihbaratına bağlı olduğunu bildiği tercüman az sonra durumu Moskova'ya şifre edecektir. Sonra da ne olacağı yalnız Tanrı'ya değil, Karahan yoldaş'a da malûmdur. **Böyle durumların hatta çok daha hafiflerinin kah-**

ramanlarını Moskova'da «fırın» lar beklemektedir. Bu korkunç sonuca rağmen, Karahan, hayranı bulunduğu Atatürk'ü kırmaya cesaret edemez.

Yalnız havayı değiştirebilmek gayretiyle sorar :

— Ekselans bir şampanya alırlar mı?

— Hayır...

— Votka?

Atatürk yüzünü buruşturur :

— O, Rus içkisinden nefret ederim. Ben Türk'üm, rakı içerim.

Soruşturulur, rakı bulunamaz.

— Maalesefe büfemizde rakı yoktur ekselâns.

— Türk misafirinize Türk içkisi ikram edemeyeceğimizi bildiğim için ben yanımda getirdim.. ve yaverine verdiği işaret üzerine büfeye bir sandık rakı getirilir. Az sonra, Atatürk'ün elinde bir kadeh rakı vardır.

— Elçi Beyefendi buna Türk rakısı derler, Moskovadaki o herife, Kaninin midir, Stalin midir, ne Allahın belâsı ise, o herife söyleyin, biz Türkler asırlarca Rusya'nın göbeğinde rakı içmiş milletiz. GEREKİRSE YİNE DE İÇMESİNİ BİLİRİZ.

Atatürk o korkunç fırtınalarından birini yaşıyordu. Bu öfke, öyle başsız sonsuz, ne yaptığını bilmez cinsten değildir.. Zaten Atatürk, etrafa dehşet veren fırtınalarının hiç birinde «ne yaptığını bilmeyen öfkeli insan» olmamıştır. Bu sefer ki de plânydı, hazırlıklıydı. Bütün diplomatik sırayı, saygıyı bir yana iterek, Rusya için, Kalinin ve Stalin için en ağır kelimelerle konuşmağa devam etti.. Sonra kadehini kaldırdı ve şöyle dedi :

— Bu kadehimi, Türk Milletinin hayrına ve hiç bir zaman «Rus bölgesi» derekesine düşmeyecek olan istiklâlinin şerefine içiyorum.

AYŞE YAYINLARI

ACLAN
SAYILGAN

* **SOLDAKI
BİTMEYEN
KAVGA**

* **YENİ
KAVGA**

**MİLLÎ
DEMOKRATİK
DEVİRİM
NEDİR**

Isteme Adresi :
P. K. 586 ANKARA

POLAT TURFANÎ

Çıkmıştı -kaçıp- gurbete, mes'ûd obasından
Çevrildiği gün, orda silâhlar cana doğru.

Dönmekte bugün -gurbeti ardında bırakmış-
Turfan'lı Polat, anne vatan Turfan'a doğru!

Yıllarca çekip hasreti, öksüzlüğü sonra
Dönmek ne güzel şey, batılardan sana doğru!

Ey yolcu, duâalarla uğurlanmada rûhun,
Burdan uçuyorken Doğu Türkistan'a doğru!

Göklerde bu sesler, bu ışıklar dirilerden
Ardınca giden Fâtîha'lardır sana doğru!

Yollar açıyor rûhuna gök, bunca şehîdin
Toplandığı, Tekbîr alınan meydana doğru!

Lâkin, sorarım : «Ey Polat, ölmek mi gerekti
Yol bulmak için ilk vatan Turan'a doğru?»

«Gitsen de, derim, kalmada bağlar, aramızda
Çağlar boyu benden sana, senden bana doğru!»

Rahmetle, duâalarla uğurlanmada ruhun
Burdan uçuyorken Doğu Türkistan'a doğru!

ARİF NİHAT ASYA

RAMAZANLAR

HÂLÂ, ELE ŞÜPHELERLE ZANLAR SÖYLER...
LÂKİN SANA GÖKLERDEN EZANLAR SÖYLER ;
DOĞSAN BİLE BAŞKA AYDA "DOĞDUM,, DEDIĞİN
TARİHİ EY ARİF "RAMAZANLAR,, SÖYLER ! (*)

ARİF NİHAT ASYA

(*) Hicri 1321

Mubarek Ramazan'ın milletimize ve bütün müslümanlara hayırlı getirmesine ; Ulu Tanrı'nın koruyucumuz ve yardımcımız olmasına dua ederiz.

AYŞE

ERZURUM ÜNİVERSİTESİ CAMİ'E KAVUŞUYOR

7 Ağustos 1970 tarihinde, Erzurum Üniversitesi içerisinde yapılması kararlaştırılan üniversite camii'nin temel atma töreni yapılmıştır. Bu münasebetle toplanan ve 10 bini bulan Erzurumlulara hitaben Prof. Lütfi Ülkümen, ve Prof. Rektör Kemal Bıyıkoğlu birer konuşma yaparak, bu hayırlı teşebbüsü kutlamışlar ve diğer üniversitelerimize örnek olmasını dilemişlerdir. Aşağıya sayın Kemal Bıyıkoğlu'nun konuşmasını alıyoruz.

Bugün Erzurum Üniversite Cami'nin temel atma töreni vesilesiyle, Erzurum en mutlu günlerinden birini yaşıyor. Erzurum Üniversitesinden, gerçekten ihtiyaç duyulan böyle manevi bir müessese ile büyük bir eksiğini doldurmuş ve sapık cereyanlara karşı daha güçlü bir duruma girmiş bulunuyor. Henüz sosyal tesislerden hiçbirine sahip olmayan Üniversitemiz ilim aşığı aydın halkımızın büyük himmet ve gayretleriyle sosyal tesislerin en önemlilerinin başında gelen bir ibadet yerine kavuşmanın sevinci içerisinde. Diğer tesislerin de hükümetçe bir an evvel ele alınmasını temenni ediyoruz.

Muhterem vatandaşlarım! İnsanı başka mahlukattan ayıran önemli özellikler-

den birisi, onun düşünmesi bu düşünme yoluyla hakikate ulaşması ve iman etmesidir. Hür insanın taş toprağa tapan en iptidaisinden Allah'ın birliğine inanan en mütekâmiline kadar bütün insanların normal olarak bir inancı vardır. Bunun yanında inancını kaybetmiş, bu suretle dine karşı allerjisi olan bir takım anormal hasta insanlara da cemiyet içerisinde rastlanır. Bu gibi insanlar laiklik prensibini ters anlayarak adeta dine karşı bir vasıta olarak kullanmaktadırlar. Bunlar insanları şahsiyetten, inançtan ve ruhtan yoksun birer eşya olarak kabul etmektedirler. İnsanları kendi arzularına göre birer makine gibi çalıştırmak isteyen ve bu maksatla komünizmden başka din tanımayan bir sosyalist düzenin

kurulması özlemini duyan bu gibi yolu-
nu şaşırılmışlar karşılarında daima islam
dinini görmüşlerdir. Bu sebeple dinine
saygı duyan İmân sahibi kimselere dai-
ma saldırırlar, gericilikte itham ederler
dinden korkarlar ve nefret ederler.

Gerçekte lâiklik devlet işlerini din
işlerinden ayıran fakat insanların dini
düşüncelerine saygı gösteren, saygı gös-
terilmesini sağlayan, insanların inançları-
nı serbestçe söyleme, ibadetlerini ser-
bestçe yapabilme imkânını veren bir sis-
temdir. Lâik Türkiye'de herkes rahatlıkla
Allah adına zikredebilir. Cami yap-
mak serbesttir. Allah adının rahatlıkla
söylenmediği ibadethanelerin yasak edil-
diği ülkeler, ise komünist ülkeler, yani
bugünkü modern adıyla sosyalist ülke-
lerdir.

Son zamanlarda memleketimizde de
sayıları çok az olan din düşmanı ve anar-
şist fikirlerin zebunu bazı sosyalist özen-
tisi zavallılar hürriyet rejiminden fayda-
lanarak daha geniş ölçüde faaliyete geç-
mişlerdir. Cemiyetin manevi değerlerini
çökertmek için ellerinden geleni yapmak-
ta Üniversitelerde, Yüksek Okullarda ve
işçi teşekküllerinde rejimi devirmek üze-
re isyan kazanları kaynatmaktadırlar.

Halkı bir taraftan din bilgisinden
yoksun bırakarak öte taraftan da Allah
kelâmı eden her aydını dini istismar et-
mekle suçlayarak dini yok etmeye çalış-
maktadırlar. Halbuki dini bilgileri sağ-
lam, iyi din eğitimi görmüş insanlar için
ne hurafelere inanmak ve ne de dini duy-
guların istismarı bahis konusu olamaz.
Müslüman vatandaşlarımızın iyi bir din
eğitiminden sonra parçalanmalar da ön-
lenir, müslüman vatandaşlar tam bir bir-
lik ve beraberlik içinde olurlar.

Din bir memleket için geriliğin ve
gericiliğin değil, bilakis ilericiğin, me-
deniliğin ve insancılığın sembolüdür. Al-
manya, İngiltere, Amerika ve Fransa gibi
teknikte ve medeniyette ileri seviyelere
ulaşmış memleketlerin hepsi dindardır.
Bunların Üniversitelerinde bir değil mü-

teaddid ibadethaneler vardır. Bizde ise
henüz mevcut değildir. Din bunları geri
bırakmamış, bilakis ileri götürmüştür.
Esasen manevi değerlerin kontrolundan
çıkan bir ilim ve teknik ne kadar iler-
lerse, insanlık için de o kadar zararlı
olur.

Nitekim dinî müesseseleri bulunan
yabancı ülke üniversitelerindeki çalkan-
tılar gelip geçici olduğu halde manevi
müesseselerden yoksun olan Türkiye
Üniversitelerinde bu çalkantılar gittik-
çe daha da artmakta ve tehlikeli bir hal
almaktadır.

İşte bugün Türkiye'nin komünizme
yani modern tabiriyle sosyalizme ve Türk
düşmanlarına karşı en çetin kal'alarından
biri olan Erzurumda Doğu'nun aklı-
selim sahibi aydın, ileri görüşlü, cesur
ve mert insanı ilk adımını atmış bulun-
yor. Bu teşebbüs, Üniversite içerisine di-
ni bir müessesenin sokulmasıdır. Erzu-
rum'lular Türkiye'nin kurtuluş harbinde
nasıl öncü olmuşlarsa, anarşi kaynağı
olan üniversitelere cami yaparak manevi
bir müesseseyi sokmak suretiyle de
Marksistlere ik şiddetli darbenin indiril-
mesinde öncülük yapmışlardır.

Erzurum Üniversitesinde böyle ha-
yırlı bir müessese kazandıracak univer-
sitemizin en büyük eksiğini tamamlayan
ve üniversitemizi bu bakımdan da diğer
üniversiteler arasında örnek bir univer-
site haline getiren müslüman Türk va-
tandaşlarına, bu cesur hareketin önder-
liğini yapan kahraman Erzurum'ulara
ve bu uğurda bütün hizmetleri üzerine
alan Sayın Manevi Kalkınma Derneği
üyelerine sonsuz minnet ve şükranları-
mı arzvetmeyi bir vazife sayıyorum.

Temelini arttırmakta olduğumuz
Erzurum Üniversitesi Cami-i Şerifinin
Milletimize ve memleketimize hayırlı ol-
masını Cenabı Haktan niyaz eyler, hep-
nizi saygılarımla selamlarım.

Kristal Vazo

MEHMET
DEMİRCİ

Öykümün kahramanları, geceden beri kafamın içinde. İki kişi bunlar. «Kişi» demem doğru mu bilmez... Biri porselenden öbürü Kristalden yapılmış iki vazo.

İkisi de dipdiri, pırıl pırıl, yaylalarda kavakların en üst yapraklarını aydınlatan şafaklar gibi. Aydınlık.. Ferah...

Diretiyorlar boyuna:

— Bize can verdin, kan verdin, bırak yer yüzüne çıkalım... diyorlar.

İsrarına dayanamadım. Ne halleri varsa görsünler. Bıraktım onları yeryüzüne.

Porselen vazoyla, Kristal vazo, yeryüzüne iner inmez, iyi döşenmiş bir misafir odasının büfesinde buldular kendilerini.

Birinde kırmızı beyaz lâleler, öbüründe glâyörler vardı.

Evin hanımı güzeldi, zevk sahibiydi.

Porselenle kristal, bir anda bu güzel hanıma aşık oldular. Bu aşk çıkmazdı, sonu yoktu ve mutlaka bir feâketle bitecekti.

Bir gün, evin hanımı Lâleleri değiştirmek ve yerine yenilerini koymak için porselen vazoyu eline aldı. Porselen hazzından, keyfinden mestolmuştu.

Kadının yumuşacık avuçları içinde bahtiyardı. Fakat birden hanımının, vazoya yeni koyduğu lâleleri öpüp okşamağa başladığını gördü. Porselen titredi, deliye döndü, hanımın elinden kayarak, kasden kayarak yere düştü ve iki parça oldu. Hanım hizmetçiyi çağırdı:

— Al şunu yerden kızım, uhu ile yapıştır, senin olsun, dedi.

Kristal duydu bunları... Yüreciği kan ağladı. Ağladıkça odaya giren gün ışığında, pırıl pırıl yansıdı, rengarenk.

— Bu vefasızlık, bu terkedilmişlik, dayanılmaz buna, diyordu kristal...

Hizmetçi porseleni aldı, yapıştırdı. Evine götürdü. Porselen, bir şerefsizin yamalı ve lekeli yüzüne benzer haliyle yaşama zilletine katlanıyordu. Hattâ alıştı buna da, memnun kalmağa başladı yaşadığına.

Hizmetçi hemen hergün, porselenin bu yamalı, yırtık yüzüne rağmen duyduğu memnuniyetten bahsediyordu Hanımına.

Kristal kulaklarını tıkadı olmadı, ağladı, ıslı ıslı ıslıladı gene olmadı. Dayanamadı bu zillete, Büfeden yere attı kendini, Paramparça oldu, tuz buz oldu.

Hizmetçinin süpürgesi altında bir farâşa dolan kristal tozları, nihayet çöp tenekesine atıldılar.

Çünkü kristal kırılmaz, tuz buz olurdu. Yapışık yamalı bir yüzle onu ele güne çıkarmak mümkün değildi.

Ne mutlu, kristal gibi olan, o yiğit, o mutlu şafaklar gibi aydınlık yüzlü insanlara!...

BİR ŞEHİR

BİRKAÇ ŞİİR

AZİZE KUTLU

Bana her ân gülümser hatıran,
Aramızda ne mesafe ne zaman...
Pırıl pırıl yaşarsın,
Yaprak yaprak açılırsın içimde
Güzelim Erzincan!
Sarmaşıklarla örtülü bir küçük
pencereden
Bakarım Kazankaya'ya hayran hayran?
Duyarım Fırat'ın şen türküsünü
Toprak inler derinlerde.
Ve sanki uzaktan... Uzaktan...
Seslenir bana bir dev sesi,
Bir heybetli beste :
Gürnavik şelâlesi!
Sen varsın Erzincan'ım
Sen kükrersin bu seste!

ERZİNCAN

Erzincan'ın güney - doğusunda, Mer-
can dağlarından inen bu heybetli, aza-
metli çağlıyana Gürnavik dedikleri gibi
Girlevik de derler.

Kayaların bağrından bir kuvvet fir-
tınası halinde fışkırıp atılan muhteşem
suyu ben, 1936 yılında görmüştüm ve
«korkunç güzellik» in ne demek oldu-
ğunu, ancak bu şelâleyi gördüğüm gün
anlamıştım. Onun ihtişamlı, esrarlı, kud-
retli bestesi hâlâ kulaklarımda ve ruhum-
da çağlar...

Erzincan şehri, Anadolu'nun çileli
güzelliklerinden biridir. Ona herşeyden
önce «toprak» ihanet etmiştir, toprak
ana!

Herzamanki ufaktefek çarpıntıları ha-
riç, zavallı sevgili Erzincan'ımız on iki
büyük zelzele geçirmiştir. Bunlardan ta-
rihen mazbut olan en eskisi 1047 sene-
sinde olanıdır. Oğünden bugüne Erzincan
muhtelif yıllarda, tam on iki defa
yerle bir olmuştur. Bu korkunç sarsıntı-
ların sonuncusu 1939 zelzelesidir.

Bu zelzele ile tamamen harap olan
eski Erzincan, şimdiki Erzincan'ın gü-
neyinde, Erzincan ovasının Rusubi top-
rakları üzerindeydi. Aynı yerde yapılan
kazılarda binlerce yıl evveline ait eski
bir Erzincan'ın harabelerine de raslan-
mıştır.

Sevgili Erzincan'ımız, sadece top-
rağın ihanetine uğramakla kalmamıştır.
Yüzyıllar boyu, insanlar tarafından da
bir hayli hırpalanmıştır; harplere darp-
lere sahne olmuş, istilâlara uğramıştır.
Son defa I. Cihan harbi esnasında 1916
da, azgın bir düşman tarafından işgal
edilen Erzincan çok kara ve korkunç
günler yaşadı.

Yurdu adım adım dolaşarak memle-
ket ızdıraplarının şefkatli kalbindeki

akislerini kuvvetli kalemiyle bize duyuran şair Şüfuke Nihal o faciaları bakın nasıl anlatıyor.

I. Dünya savaşında Erzincan

Pasinler kan deryası, karların altı mezar..
Ordu «Allahuekber» dağlarında perişan
Anaların dizinde boğazlanmış yavrular,
Kurtulup kaçanların son ümidi Erzincan

Erzincan, toprağında yeşil kadife örtü
Çevresi andırmada bir dünya cennetini
Çağlayanları vardır, zümrüt serper

havayı
Mavi, yeşil kuşların namesi, bir senfoni

Can, canan verilir de verilmez yine vatan
Bir cennet olmasa da cehennem olsa bile
Orada hatıralar, ana, baba ocağı
Geçmiş kahramanlıklar orada gelir dile

Durulmuyor Erzurum'dan Hasankale'den
akın

Facialar mahşeri Erzincan kapıları
Anlattılar : İnsanlık dayanmaz çekilene
Ürperir dinleyenin şefkatle yanan bağı

Dolarken medreseler, mekteplerle
kışlalar

Üç katlı o muhteşem evler yaralılarla
«Çardaklı boğazı»ndan bir baykuş uça
geldi

«Erzincan, sıra senin, sen de hazırlan
yola!»

«Aman anam uy anam» Erzincan
hıçkırıyor...

Ufukta bir kızıl gün karlar serpiyor yere
«Düşman, öcümü senden alırım ahtım
olsun,»

Alparslanın ruhudur şahit bu
yeminlere.»

Fakat kahraman Türk şehri, hain Moskof elinde uzun müddet kalmadı, asil ve cesur çocuklarının kanlı mücadeleleri sonunda 13 Şubat 1918 tarihinde işgalden kurtulup, istiklâline hürriyetine kavuştu. Erzincan anayurdun çileli güzellerinden biridir, demiştim. Bu güzeli seven şairler de hep onun ıstırabını terennüm etmişlerdir. Bu güzel şehir üstüne yazılmış hiç bir neşeli şiir görme-

dim. İşte 1939 zelzelesinin sonsuz acısını aksettirmeye çalışan bir inleyiş :

Nerde minicik yuvam, sarmaşıklı

pencerem
Nasıl bir an içinde yere geçti bir âlem?.
Cennette bir köşeydin, birden oldun
cehennem.

Ah güzel Erzincanım, vah dertli
Erzincanım!...

Zerdali bahçeleri meyva vermez mi oldu?
Gelin kızlar bağlarda çiçek dermez mi
oldu?

Gayri orda murada kimse ermez mi oldu?
Ah güzel Erzincanım, vah dertli
Erzincanım!...

Anarken hatıralı toprağımı taşını,
Bir yumdum da bin döktüm gözlerimin
yaşını

Ne acıklı bitirdin toprakla savaşını
Ah güzel Erzincanım, vah dertli
Erzincanım!.

Son zelzeleden sonra terhis edilip silaya koşan ve eşini ocağını yere geçmiş bulan Erzincanlı bir askerin çilesini, bakın, bu şiir, nasıl zehir gibi içe akıtıyor :

Dönüyom artık sılama
Teskeremle gözüm silem
Kaysılar durmaz selama
Nedir, nedir benim çilem?...

Hani ormanım, kuşlarım,
Gerçèek mi kara düşlerim?
Yorun bana kardeşlerim,
Nedir, nedir benim çilem?...

On ay varki haber aldım,
Bir tosun sahibi oldum.
Oy geldim de neler buldum...
Nedir, nedir benim çilem?...

Akar suyum akmaz olmuş,
Bakar gözüm bakmaz olmuş,
Ninem ışık yakmaz olmuş...
Nedir, nedir benim çilem?...

Çay yok atılam boy verem,
Kal'a yok burcuna varam,

(Devamı Sayfa 32 de)

HİKÂYE

ORKİDE

Rüyayı gerçekte, gerçeği rüyada yaşıyorum. Uykularımın farkında olmağa başlayışım, uykusuzlukluklarımın anlamını öğretti bana. Kesin sonuçlu bir tedaviden geçmeliyim. Anlayışlı, huzur veren bir psikiyatrist eğilmeli karanlıklarım. Muammer'e ne dersin Orkide? ya da Raif'e? Oysa ben ikisine de güvenmiyorum... Oysa sen, biraz kendinden başkalarını düşünsen, sağlığını kavuşturabilirsin bana. Sana bencilliğini, bin kez söyledim. Okşamalarınla susturdun hep beni. Gerisini dinlemedin, dinlemek istemedin; sıkıldın kısacası. Sen varken sensizliğin; etinle benimken sana doymazlığım, rüyayı gerçekte, gerçeği rüyada yaşamam değildir? Bir gün bakıyorum, odalarımın yalnızlığında duvarlar yıkılıyor sen geliyorsun; yüreğime aldatılmışlığın hüznünü serpiyorsun; hüznümün tohumlarını. Bu tohumlar yeşeriyor. Uyku aldatması gibi bir şeyler oluyorum. Bir başka gün gerçekte sen geliyorsun; tohumların filizleri kızgın güneşte kuruyor. Orkide olmaz bu böyle. Yokuşlar sokağındaki eve giderken adımlarım geri geri gidiyor. Kapıyı açıyorum. Sen sigara içerek bekliyorsun beni. Sabaha değin benimlesin Orkide. Yüzün mat beyazlıkta. İlkin sen çıkıyorsun evden. Gene yalnız kalıyorum. Rüya mı gördüm diyorum. Yıkayıp sokağa fırlıyorum. Bir çift göz izliyor beni. İnce parmaklar, birken bin oluyor. «Seni, seni dengesiz seni» diye suçluyorlar beni. Adımlarım geri geri hep. «yaşanmaz ki» diye kıvranıyorum. Bir kedi çıkıyor karanlık sokaktan. Isırıyor baldırımını. Kedi ısırılmaz ki Orkide, tırmalar. Ama benim kedim ısırıyor beni. «Kurtarın beni bu kediden» diye bağıyorum. Yanımdan geçenler gülüyorlar bana. İçlerinden, kaçırılmış diyorlardır. Evine koşuyorum.

Muhakkak uyuyorsundur. Hayır! Evinin ev olmadığını, ama gene ev olduğunu görüyorum. Şöminemsi bir kovuktasın. Titriyorsun. O kovukta aldatıyorsun beni. Ama biliyor musun Orkide yalnızsın. Tabancamı çıkarıyorum yedi kurşunla öldürüyorum seni. Kaçıyorum. Binlerce kapıyı açıyorum, ölü sarılığındaki camlı tahta kapıları... Bitmiyor bitmiyor bu kapılar. Nihayet sokakta buluyorum ken dimi... Hayret değil mi? Oysa sabahtı, bakıyorum akşam olmuşmuş. Koşuyorum, koşuyorum, koşuyorum. Adımlarım hep geri geri.. Bağırarak uyanıyorum. Uyanmak mı, yoksa uykuya varmak mı bağırırken Orkide?.. Ne bileyim ben! ama omur iğimi sızlatan bir gerçek var: seni öldürmemişim; sen yaşıyormuşsun! Bir sıcak Amerikan kahvesi içiyorum. İçiyor muyum, yoksa kahve denizinde, banyo mu yapıyorum? Ne bileyim ben! Delilik bu mudur? Cinnat midir? Necip Fazıl'ın «Cinnat mustatili»nde dolanmak mıdır? Yaşamak mıdır? ölmek midir? Orkideler soluyor aslında... Ben soluyorum. Soldukça hüznüm kırılan kâğıt parçaları gibi sam yelinde uçuşuyorlar. Uçuşurken büyüyor, büyüyor, büyüyorlar. Dondurucu soğuklarda yalnızım. Amasyanın dar vâdisinde yeşil bir evden çıkıyorsun karşıma... Buzlar çözülmüyor gene; yürek değil benimkisi; seninkisi de öyle. İki önemsiz taş parçası... Yanardağın alevleri yakıyor bu taşları; taşlar sertleşiyor daha çok. Bir çocuk seninkini alıyor ilkin, Yeşil Irmağa fırlatmak için. aa!. o ne? eriyor. Sonra benimkisini alıyor... sertliğim avuçlarını kızartıyor, fırlatıyor suya... oh diyorum, batıyorum. Oysa fizik kanunları ters yüz oluyor... Taş sularda yüzüyor... Gidiyorum. Nereye? Gün geceye, gece güne karışıyor. Yeni bir alacakaranlık başlıyor. Herşeyi, nesneyi, anlamları güzel mi güzel görüyorum. Gene karşımda sensin.. Ama yanımda değil, maviliklerde kırmızı bir orkidesin... Uzaniyorum sana, «evet» derken «hayır»a sürçüyor dilim.

Anlıyorum ki günahkarlığım ile eğleniyorsun...

Beni yargılıyorsun... Oysa ben yargıladım kendimi çoktan... Göz kırpıyorsun... ormanda buluşalım diyorsun ormana gidiyorum. Binlerce orkide oluyorsun. Ne bileyim sen hangisisin! Birini koparıyorum sulardan, «o ben değilim» diyor. Sesini duyuyorum. Ama hangisisin? Yağmur, bulutları toplanıyor. Sonra bir soağnak! Orkideler sulara gömülüyor... Sende yok oluyorsun... Oysa dün sabahlamış değildiydik. Mat beyazlığınla soluyan sen değimiydin yanımda? Daha dün öldürmemişmiydin şöminenin kovunda seni? Sana herşeyleri anlatmamı isetmemiş miydin? Anlatıcağım! Taş yüreğimi ufalayıp ayaklarına serpip yok olacaktım. Eşyalar, «şeyler», sebepler yasaklar engellenmiyecekti bizi beni, seni yâni...

İşte böyle rüyalar içinde gerçeği gerçekler içinde rüyayı yaşıyorum Orkide! Affet beni!

AZMİ'DEN RÜBÂİLER

AZMİ GÜLEÇ

İSTEME ADRESİ

P. K. 253

Bakanlıklar — ANKARA

ÇOCUK

HAZIRLAYAN

SUZAN
ÇATALOLUK

ATA KANDA YAŞAR
GÖNÜLDE YAŞAR
O GİTTİ ;

TÜRKLÜK VAR !
TÜRKLÜK VAR !
TÜRKLÜK VAR !

Sevgili Çocuklar, bu kez sizlere

Ata'mızla ilgili bir hatırayı anlatacağım.

Cumhuriyet yeni kurulmakta... Orta Anadolunun batıya bakan kasabalarından birindeyiz. Güneşin ilk ışıkları ufukta titreşiyor. Uzaklardan nal sesleri... Ve bir süre sonra kasabanın ana yolunda bir atlı beliriyor. Önüne ilk çıkana : soruyor?

— Kasabanın okulu nerededir?

Adamcağız gördüğü yüzdeki ifadeden, deniz engini gözlerdeki sırdan şaşkın, tarif ediyor.

Vakit bir parça ilerlemiş... Kasaba-
nın okulunda durum her günki gibi.
Öğretmen, esneyerek dersini anlatmak
için uğraşiyor O an hademe okul kapı-
sından içeri giren birini fark ediyor. Kuv
vetli yapılı, sarı saçlı, gök gözlü dinç
adam, etrafa göz atıyor. Hiddet içinde
kirli fincanları, telveli cezveyi, kirden
rengi kaçmış havluyu gösteriyor. Hade-
me bir yetkili gibi konuşulan bu söz-
lere şarıyor ve :

— Siz kimsiniz? sorusunu soruyor.

Cevap :

— BEN MUSTAFA KEMAL.....

Hademe büyük bir hayret ve utanç
içinde istenileni yapıyor.

Büyük insan Gazi Mustafa Kemal,
koridorda ilerliyor. Sınıfın kapısını açıp
içeri giriyor. Bakışlarını önce öğretme-
ne dikiyor. Bilgisizliği apaçık belli olan
biri... Sonra öğrencilere bakıyor.. Du-
rumu hiç beğenmiyor. Öğretmen de
öğrenciler de öğretimden uzak kendi hal-
lerinde. İlk sıraya yaklaşıyor. Üstünde-
ki kitabı rastgele çeviriyor, gözüne ili-
şen bir sözcüğü soruyor :

— Hoca efendi itidâl nedir?

Hocada ses yok... Soruyu sert bir
sesle tekrarlıyor?

— Hoca efendi itidâl nedir?

Hoca ter içinde. Sıkıntı ile ellerini
oğuşturuyor. Üçüncü defa sorulan soru-
ya yine cevap yok... Büyük insan gürlü-
yor :

— İtidâl seni pencereden aşağı at-
maktadır...

Sonra devam ediyor :

— TÜRK MİLLETİNİN gerçekten
bilgili öğretmenlere ihtiyacı var...

İşte Atatürk'ün eğitim ve öğretim
anlayışı... Herşeyden evvel milletine gü-
venen Büyük Atatürk o büyük varlığın
yetişmesi için en güzel eğitimin bilgili
öğretmenlerle olacağını anlatıyor bu dav-
ranış ve sözleriyle... Zaten daima milleti
ile iftihar etmiştir. Şu vecizesi ne kadar
güzel anlatıyor milletine ait duygularını:

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE!...

BUNLARI

1 — Lâle devrinde «mahbup» adlı
lâle soğanının beşyüz altın olduğunu,

2 — Lâle devrinin ünlü şairi Nedi-
min Patrona Halil isyanında damdan da-
ma atlarken düşüp öldüğünü,

3 — Dünyanın en geniş nehrinin Gü-
ney Amerikada bulunan «Amazon» oldu-
ğunu,

4 — Dünyanın en yüksek dağının
Asyadaki Himalaya sıradağları arasında
bulunan Everest tepesi olduğunu,

5 — Timsahların alt ve üst çeneleri-
nin oynadığını,

6 — Yılanın deri değiştirdiğini,

7 — Kar taneciklerinin çeşitli gü-
zel şekillerde olduğunu,

8 — Balıkların koku aldıklarını,

9 — Bukalemun adı verilen hayva-
nın duruma göre renk değiştirdiğini,

10 — Tavukların üç tane göz kapa-
ğının olduğunu,

11 — Ağaçlarda yaprakların akciğer
ödevini gördüğünü,

12 — Elektriğin EDİSON tarafın-
dan bulunduğunu,

13 — Zenci kabileleri arasında en
kısa boyluların «Pigmeler» olduğunu,

14 — Balinanın bir memeli hayvan
olduğunu,

15 — Göz bebeğinin ışığa göre kü-
çülüp büyüdüğünü.

BİLİYORMUSUNUZ

MASAL

Bir vakitler Ötüken ormanlarında bir ceylân ailesi yaşarmış. O güzel yeşil cennetin ortasında o kadar mutlu imişler ki... Bu mutluluk Tanrının küçük bir yavrucuğu onlara hediye etmesiyle daha çok artmış. Anne ve baba ceylân, onun güzelliğini uzun uzun seyrettikten sonra, anne ceylân :

— Güzel yavrumuza hangi ismi koyalım? demiş.

Baba ceylân gururla :

— Gökten inmiş melekler gibi pırlı pırlı... Ona öyle bir isim koyalım ki, bu özelliğini anlatsın... diye cevap vermiş. Sonra düşünmüşler, düşünmüşler, düşünmüşler, düşünmüşler ve ikisi birden bağırmişler :

— Pırlıtlı...

O günden beri ceylânın ismi «Pırlıtlı» olmuş.

Pırlıtlı büyüdükçe güzelleşiyor, iyilik dolu kalbiyle herkese kendini sevdire yormuş.

Bir gün, ormanda, çiçekleri seyrederken, arkasında bir hışırtı duymuş. Kötülük ve korkunun ne olduğunu bilmediği için, kuşkusuz dönüp bakmış. Hiç görmediği bir yaratıkla karşılaşmış. Yerde sürünen kayış gibi bir şeymiş bu... Ayakları da, elleri de yokmuş. Yalnızca başı ve bir de upuzun bir gövdesi varmış... Pırlıtlı, hayret içinde onun alaca rengine bakmış. Gözleri de yeşilmiş... Ceylâncık merakla sormuş :

PIRILTI

SÖZ

DİNLEMEMİŞTİ

— Seni hiç görmedim. İsmi ne?
Garip yaratık ağzını açmış. Hayret...
Dili çatalmış. Fısıltıyla cevap vermiş :

— Adım Piton. Ben daha küçüğüm.
Annemi görsen öyle iri ki...

Pırlıtı ona şaşkın şaşkın bakarken,
yavru piton, onu avlayıp avlayamayacağı
düşünüyor. En iyisi annesine
götürmek, taze ceylanı çitir çitir yemek-
miş. Sesini tatlılaştırarak :

— Ne kadar güzelsin. Ama daha gü-
zelleşmen lâzım. Annemin yanında ne yi-
yecekler var. Onları yersen o kadar gü-
zel olursun ki seni ormanın ecesi yapar-

lar. Gel seni annemin yanına götüre-
yim...

Pırlıtı, ilk önce razı olmamış. Ama
piton çok uğraşmış, bin dereden su ge-
tirmiş, onu kandırmış, birlikte yola ko-
yulmuşlar Yavru piton düşünüyor :

— Ormanın sonundaki yola bir gö-
türsem... Annem oradadır.

Artık akşam oluyormuş.....

Yolun sonuna doğru Pırlıtının me-
rakı daha da artmış. Anne piton ve yi-
yecekler nasılmış acaba? Yiyecekler tat-
lı ve güzel miymiş?...

Nihayet yolun sonuna gelmişler. Yav-
ru piton, daha hızlı gidip otların arasın-
da kaybolmuş. Ceylancık şaşırıp ortada
kala kalmış. Etrafına bakırken birden
büyük bir gürültü, bir çatırdama olmuş.
Dönüp bakınca da, dev gibi bir kayışın
üzerine gelmekte olduğunu görmüş ve
ağzının içinde çatal çatal dili farketmiş.
O an annesinin çatal dilli kayışların kor-
kunç şeyler olduğunu söyleyişini hatırla-
mış. Akli başından gitmiş. Olanca gü-
cüyle kaçmaya başlamış. Bir yandan da:

— Anne... anneciğim beni affet!
Seni dinlemedim. Diye ağlıyormuş. Ar-
kasından anne pitonun :

— Kaçma... Ne leziz şeysin sen. Ak-
şam yemeğim diye bağırdiğını duyuyor-
muş.

Birden ormanın bittiğini görmüş.
İlerde bir ışık parlıyormuş. Oraya doğ-
ru son gücünü kullanarak koşmuş. Artık
dermanının kesilmekte olduğunu hisset-
meye başlamış. Uzun bacaklarına bütün
kuvvetini verip ışığın içine düşmüş. Aya-
ğı da acıyormuş üstelik... Etrafına baki-
rken iki elin kendisini kavradığını gör-

müş. Sonra çok güzel bir yüzle karşılaşmış.

— Aman Tanrım bu da kim? Diye hiçkılmaya başlamış. Tathı bir sesin :

— Ağlama cici ceylânım.. Korkma benden!... Dediğini duymuş. Simsiyah uzun saçlı, güzel gözlü biriymiş bu... Pırlıltı, korku ile sormuş :

— Sen kimsin? Beni yutacak mısın?

— Ben kağanın kızuyım. Demiş Tatlı sesli kız. Burası odam ve seni sadece seveceğim!... Sevgiyle onun yüzüne bakmış. Pırlıltının gözlerinde büyük korku-

lar varmış. Kağan kızı gülmüş. Ayağındaki yarayı sarmış. Ona yiyecekler vermiş. Başından geçenleri duyunca bir daha bilmediği kimselerle konuşmamasını, gitmemesini tenbih etmiş. Pırlıltı, sabaha kadar kağan kızının yanında kalmış. İlk ışıklar yeryüzüne vururken, Pırlıltı ile kağan kızı, Kağanın arabasında, ormanın içine doğru ilerliyorlarmış.

Güzel kız onu yuvasına kadar getirmiş. Pırlıltı da bir kayanın üzerine çıkmış. Ağzıyla kopardığı bir lâleyi ona hediye etmiş. Eğilen kağan kızının yanından öpmüş. Zıplayarak uzaklaşmış. Sonrada... Annesine kavuşmuş.

Ve de artık kimsenin sözüne kanmadan yaşamayı öğrenmiş...

GİDİYOR

**GİDİYOR, ONYEDİ MİLYON KİŞİ
TAKMIŞ PEŞİNE!
GİDİYOR, RASGELMEZ BİR DAHA
TARİH EŞİNE;**

**GİDİYOR, SONSUZ OLAN KUDRETİ
SİĞMAZ AKLA,
GİDİYOR, GÖĞSÜNÜ ÇEPÇEVRE
SARAN BAYRAKLA.**

**GİDİYOR, İZLERİ ÜSTÜNDE
BİRİKMİŞ YAŞLAR;
GİDİYOR, YERDE KILIÇLARLA
EĞİLMİŞ BAŞLAR...**

**GİDİYOR, HARBİN O EN KORKULU
ASLAN YELESİ;
GİDİYOR, SULHÜN UFUKLARDA
YANAN MEŞ'ALESİ!**

**YİNE BİR DEVR AÇACAKMIŞ GİBİ
EN BAŞTA O VAR;
HIÇKIRAN SESTE O VAR, SESSİZ
AKAN YAŞTA O VAR.**

**SİLİYOR RUHUNUN ULVİLİĞİ FÂNİ
ETİNİ,
ÇİZİYOR UFKA BAKAN BİR GÜNEŞİN
HEYBETİNİ**

**BÜYÜYOR, GÖKTEN İNİP TOPRAĞA
YAKLAŞTIKÇA;
BÜYÜYOR, GİTGİDE GÖZLERDEN
UZAKLAŞTIKÇA!**

ORHAN SEYFİ ORHON

YAĞMUR

KARDEŞ

YAZAN ve ÇİZEN
Mehmet

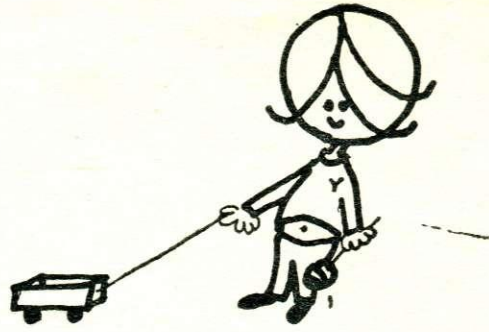
SEVGİLİ KARDEŞLERİM BENDE
SİZLER GİBİ KÜÇÜK BİR ÇOCUĞUM.

OKUMAYI ÇOK SEVERİM
OKUMAKLA BİLMEDİĞİM HER ŞEYİ
ÖĞRENİYORUM. NELER OKUYORUM
NELER YAZIYORUM, HEPSİNİ SİZE
ANLATACAĞIM. SİZLERDE ÖĞRENİN,
SİZLERE DE AFERİN DESİNLER.
NE GÜZEL...

GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ NE GÜZEL YAZI-
YORUM. EN ÇOK SEVDİKLERİMİ
YAZDIM. BAŞKA ŞEYLERİDE SEVİYÖ-
RUM AMA DAHA ÖĞRENMEDİM. EN
KISA ZAMANDA HERŞEYİ ÖĞRENİP
BÜYÜK ADAM OLACAĞIM.
BÜYÜK ADAM OLMAK İÇİN ÇOK OKU-
MAK ÇOK YAZMAK LÂZIMDIR.

FAKAT ÇOK USLUYUMDUR...
BÜYÜKLERİMİ HİÇ ÜZMEM. NE DER-
LERSE, SÖZLERİNİ İYİCE DİNLERİM.
EĞER BÜYÜKLERİNİ ÜZEN VARSA
BENİM SERÜVENLERİMİ OKUMASIN-
LAR. OKUYANLARDA DEDİKLERİMİ
UNUTMASINLAR.
OLUR MU?

İŞTE BUNLARI YAZIYORUM.
HEPSİNİ YENİ ÖĞRENDİM...

ONUN İÇİN BÜYÜKLERİM ŞÖYLE
DİYORLAR.

«YÜKSEK TEPELERE YILAN DA, KUŞ
DA TIRMANIR; FAKAT, BİRİ UÇA-
RAK, BİRİ DE SÜRÜNEREK ORAYA
VARIRLAR.

ÜÜÜÜ ÜF BEN GEÇ KALDIM. EVDEN
MERAK EDERLER.

HOŞÇA KALIN

**Biz
Bize**

MAKYAJ

Şüphesiz, makyaj yüz güzelliğinin vaz geçilmez bir yardımcısı, asrımızın sihirli peri değneyidir. Bunu böyle kabul etmek, makyajın bu yardımcılık görevinden çok daha ileri bir sonuç beklemesi gerekir. Çünkü, aşırı gidilirse, bu iş güzelleşme değil ancak yüzü gözü boyamak olur. Zarif bir kadın «boyanan» kadın değil, yüzünün gerçekte var olan güzel çizgilerini, özelliklerini belirtmiş bir kadındır. Bu hususu hiç akıldan çıkarmamak gerekir.

Dikkatle bakılacak olursa, her yüzde güzel bir taraf da bulunur, kusurlu bir tarafta. İşte makyaj'ın amacı, güzelliği belirtmek, kusuru kapatmaktır. Yoksa olmayan bir güzelliği, boya ile çizip, renklendirmeye çalışmak, ancak yapma bir eser ortaya çıkarır ki, bu da ancak ruhtan yoksun bir maddeden başka bir şey olamaz. Ustaca yapılan bir makyajla, kişi olduğundan çok daha güzel görünebilir. Bütün hüner, uygun renkli boyaları kullanarak, kapatılması gereken yerleri, iyice gizliye bilmek, belirtilmesi gereken güzel noktaları ortaya çıkarabilmektir. Makyaj'a başlamadan önce, cild gözden geçirilip, kullanılacak makyaj malzemeleri ona göre seçilmelidir.

Makyajda renklerin tipe göre seçilmesi şarttır. Nasıl artistlerin sahne makyajı ile günlük makyajı birbirine karıştırılmıyorsa, gece makyajı ile gündüz makyajı da birbirinden ayrılmalıdır.

Şimdi makyaj yapılırken, nasıl bir sıra gözetmeli, onu görelim :

İlk önce yüz yıkanıp, temizlenerek, makyaja hazırlanır, sonra gayet az bir miktarda, fon dö ten sürülür : Yüze, küçük benekler halinde konur, derhal elle yaydırılarak, cilde içirilir. Bu arada fon dö ten'i gözün altına üstüne sürülmemesine dikkat edilir. Sonra kalemle gözün iç kısmından başlayıp, göz kenarına doğru ince bir hat çizilerek, gözler boyanır. Far bundan sonra çizilen çizginin üstüne hafifçe yaydırılarak sürülür. Yanaklara çok hafif allık sürdükten sonra sıra potraya gelir. toz podra kullanılıyorsa, yüze bol miktarda sürülür fazlası, yumuşak tüylü bir fırça ile alınır. Yüz, ıslak ellerle hafifçe nemlendirilir. Gerekliyse, kaşlar bundan sonra boyanır, kirpiklere rimel sürülür. Dudakla da boyandıktan sonra makyaj tamamlanmış olur..

Makyaj gece için yapılıyorsa, renkler kuvvetli ışık altında seçilmeli, yüz aynı ışık altında boyanmalıdır. Aynı şekilde gündüz makyajı da bol aydınlıkta yapılmalıdır. Işık arkadan vuruyorsa, yüzünüzü aynada iyi göremesiniz, buna çok dikkat edilmelidir. Işığın yandan gelmesi de yüzün yalnız bir yanını iyi görmenizi sağlar. En iyisi ışık tam karşıdan gelmeli, ya da aynaya vurup, oradan yüzünüze yansımalıdır.

Her şeyde olduğu gibi, makyaj da aşırı gitmek de, gerek tabii güzelliği bozmak, gerekse deriyi örseleyip, hırpalamak bakımından zararlı olabilir. Bunun için, ölçüyü aşmamaya dikkat edildiği gibi, lüzumsuz makyaj yapmaktan da kaçınmalıdır. Hele genç kızların çok az, belli belirsiz bir boyanma ile yetinmeleri iyi olur. Erken yaşta aşırı makyajla derilerini bozmuş vaktinden önce yaşlı görünmeye başlamış kızlar çoktur.

ÇOCUKLAR İÇİN ZEKÂ TESTLERİ

Şüphesiz ki bir ana baba için en büyük mutluluk, çocuklarının sıhhatli ve zeki olmalarıdır. Günümüzde pek çok laboratuvar, çocukların zekâ derecelerini ölçerek, bu konuda ana babaya yardımcı olmaktadır. Bugün been sizlere, sizin çocuklarınız üzerinde tatbik edebileceğiniz bir anahtar vermek istiyorum. Şimdi iki yaşından on beş yaşına kadar olan çocuklarda, normal zekâ ölçüsünü görelim :

İki yaşında bir çocuk; çişini, kakasını haber vermeli. Söylenen bir işi anlayıp, yapabilmeli. Örnek olarak «Şukutuyu bana getir.» deyince, getirmelidir.

Üç yaşında bir çocuk; burnunu, ağızını, gözünü gösterebilmeli. Altı heceli kelimeleri tekrarlayabilmeli, gördüğü resimleri ayırabilmeli, yaşının kaç olduğunu söyleyebilmeli. Soy adını bilmelidir.

GÜNER
ÖZGÜR

Dört yaşında bir çocuk; oğlan mı, kız mı olduğunu ayırmalı, eşyayı tanımalı, çizilen iki çizgiden, hangisinin uzun olduğunu gösterebilmelidir. Ayrıca bir resim anlatabilmelidir.

Beş yaşında bir çocuk; değişik ağırlıktaki kutular eline verilince hangisinin daha ağır olduğunu seçmeli, kâğıt üzerine çizilen dört köşe bir şeklin aynını çizebilmeli, para sayabilmeli, on beş yirmi heceli bir cümleyi tekrar edebilmelidir. Parçalı oyuncakları birleştirebilmelidir.

Altı yaşında bir çocuk; akşam sabah farkını bilmeli, bildiği bir eşyanın kullanma yerini söyleyebilmeli, baklava biçimin kopya edebilmeli, resimde güzeli, çirkini ayırabilmeli. Sağını solunu kolaylıkla seçebilmelidir.

Yedi yaşında bir çocuk; bir resimde gördüklerini etraflıca söyleyebilmeli, aynı zamanda, söylenen üç işi yerine getirebilmeli, en az dört rengi sayabilmeli, göstermeli, yazılmış bir cümleyi kopya edebilmeli verilen şekli çizebilmeli, beş on kuruşu toplayabilmelidir.

Sekiz yaşında bir çocuk; 20'den geriye doğru sayabilmeli, günün tarihini söyleyebilmeli, ayları saymalı, beş rakamı tekrar edebilmeli, para hesabı yapabilmeli, söylenen bir cümleyi, yazabilmeli. Okuduğu bir yazıda en az iki şeyi hatırlayabilmeli. İki eş arasında ölçüşme yapabilmelidir.

Dokuz yaşında bir çocuk; Bütün paraları tanıyabilmeli, para üstüne hesap edebilmeli, ayları, haftanın günlerini sayabilmeli. Okuduğu bir yazıdan altı şey hatırlayabilmeli, değişik ağırlıkta beş kutuyu sıralıyabilmelidir.

On yaşında bir çocuk, ezbere beş resim çizebilmeli, mânasız cümleleri tenkit edebilmeli, paranın parçalarını anlatabilmeli verilen iki kelime ile cümle yapabilmelidir.

On iki yaşında bir çocuk; üç dakikada altmış keleme söyleyebilmeli, iylik, sevgi, acımak gibi kelimeleri tarif edebilmeli, karışık bir cümlede değişik kelimelerini yerlerine koyabilmelidir.

On beş yaşında bir çocuk; yedi rakamı tekrar edebilmeli, bir kelimeye üç kâfiye bulabilmeli, 26 heceli bir cümleyi tekrarlayabilmeli, bir meseleyi, bir resmi, bir olayı güzelce anlatabilmelidir.

UNUTULMAYAN YILLAR

«Bizim çocukluk ve gençlik çağımızda gördüğümüz pek az kuşakların yaşadığı ve yaşayacağı olaylarla doludur.

Onun için not defterimden ve okul ödevlerimden o andaki canlılığı ile topladığım bazı yazılarım (UNUTULMAYAN YILLAR) ın izlenimleridir. Anılarımı memleket gençliğine sunuyorum ve dikkatlerini bu sorunlar üzerine çekmek istiyorum.»

HASENE
ILGAZ

İsteme Adresi :

P. K. 586 ANKARA

DÜNYA DÖNDÜKÇE

DR. AZİZ
ALPAUT

Bilmem siz de «Abdalları» gördünüz mü? Fakat, Ankara'da daimi olarak ikamet edenler, hangi mahallede otururlarsa otursunlar, mutlak onlara rastlamışlar.

Sabahın ta alaca karanlığında şehre inseniz, kuyruğu kesik, tek kulaklı, kulaksız, hastalıklı eşeklere binmiş, üstbaşları perişan, kirliliğinden rengi belli olmıyan, başörtülerinin altından omuzlarına sarkan, yağlı saç örgüleri; yakaları en cesur dekolteye parmak ısırtacak kadar, açılmış, amazonlar bölüğüne rastlarsınız.

Bunların sırtlarında, ister evli olsun, ister olmasın, birer çocuk bağlı bulunur. Semer yerine de altlarına bir kaç boş çuval atarlar. Bazen sırtlara bağlanacak çocuklar kira ile de temin edilir.

ABDALLAR

Sabahları abdallar bizim evin önünden geçtiklerinden artık saatin zilini kurmaktan vazgeçtim. Bunlar aralarında konuşurlarken, ama mevzu ne olursa olsun, o şekilde bağırip çağırırlar ki, yatağınızdan deli gibi fırlar ve aklınıza ilk gelen şey : Komşularda yangın var; veya cinayet işleniyor; yahut ta zorla kız kaçırıyordır.

Şehrin belirli mntıkalarını amazon bölükleri aralarında taksim etmişler. Bu bölüklerden herhangi bir ferd, öbürünün mntıkasında «iş» göremez. Bu hareket eski Avrupa şövalyeleri arasında surata eldiven fırlatma anlamına gelir, yani dövüşmeğe davet demektir. Bunun öyle olduğunu daha ileride göreceğiz.

Amazonlar şehire ulaşınca, eşekler kok kömürü, linyit veya ocaklardan çıkarılan kül-curuf yığınları yakınlarında, kuytu bir yere bğlanır, yaşlı kadınlardan birisi, burada bekçi olarak bırakılır, ötekile ise, yaya olarak şehire yayılır sokak başlarında yer alır, apartmanlara dalar çıkar, dilenirler.

Bazıları da kapıda, merdiven sahanlıklarında eşikte ha yıkanmış, yıkanmamış, kap kaşık, çamaşır gibi eşyayı, yanlarındaki çuvala atar, çeker giderler. Yakalanırlarsa, yaygarayı koparırlar :

— Vallahi, bunları çöplükten topladım; lazımsa sana vereyim. diye işin içinden sıyrılmaya çalışırlar.

Bazı amazon bölükleri daha cesaretli akınlar da yaparlar. İnşaat demirinin

güçlkle tedarik edilebildiğini öğrenen, böyle bir bölüğün amazonları, kolayını bulup, geceleyin sabaha karşı, bir anbara dalmışlar ve demirleri eşeklere yükleyip, yola çıkmışlar. Az gitmişler, uz gitmişler, nihayet polisler rastlamışlar. Tabii, inşaat demirini çöplükte bulduk diyememişler. Böylece de, toplu bir halde, hapishaneyi boylamışlar. Umumiyetle caddelerde ve apartmanlarda işlerini bitiren abdal kadınlar, günün geriye kalan kısmını kömür tedarikine has ederler. Bu işin muvaffakiyetle başarılmasında en önemli rol 5-10 yaşlarında kız ve erkek çocuklara düşer. Bunlar, yaya ekipler halinde, sabahın erken saatlerinde, ellerinde sırtlarında sepet, teneke ve saire, şehire dalar, demiryolu civarını, kömür depolarını, apartman avlularını tarar, küllükleri karıştırır, kok, linyit, ne bulurlarsa, sırtlarında bağlı bulunan sepete, tenekeye atar, doldurur ve sonra, eşeklerin bağlı bulunduğu yerlere getirir, çuvalları doldururlar.

Eve dönüş, ancak akşamın karanlığında başlar. Kömür çuvalları eşeklere yüklenir, kadınlar da üzerine kurulur, çıplak bacaklarını aşağı sarkıtırlar. Gitmişler etekler dizden yukarıya sıyırılır; çarşılarda, dar yollarda, hamallar, çıraklar onlara lâf atarlar; amazonlar cevabını galiz küfürler savurmak suretiyle verirler...

Dönüş sırasında satılmayan kok ve linyiti amazonlar Yenidoğan ve Çin-Çin'deki evlerine getirir, depo ederler. Akşamın karanlığında, bazen de geceleyin sokağımızda duyulan kavga, gürültü, bağırışmalar, abdalların dönüşünü müjdeliler... Dönüş; gidişten daha gürültülü olur; zira amazon bölüğünü, yaya kadınlar ve çocuklar da takip ederler. Her kafadan bir ses çıkar; biri diğerini dinlemeden, herkes kendi başarısını anlatmağa çalışır.

Ha, unutuyordum. Geçenlerde, Çin-Çinli abdallardan Satı-kadın, kuması ve gelini, daha evvel de araları açık olan, Yenidoğanlı abdalların mıntkasına dal-

mışlar. Tam kömürü toplarken, rakipleri tarafından yakalanmışlar. Evvelâ ağız kavgası, sonra saç saça, baş başa girmişler birbirine, derken Yenidoğanlılara takviye gelmiş, Satı kadınla efradını, perişan bir halde yolcu etmişler. Fakat bununla kalır mı bu olay?

Cumartesi öğleye doğru başlayan bu saldırış, bittabii unutulamazdı. Nitekim akşama doğru abdal kadınların arasında, arıların oğul mevsimini andıran, bir kaynaşma bir uğultu duyuldu. Elllerinde sopa, değnek, Çin-Çin amazonları, Yenidoğandan Aktaş mahallesine götüren sokağın başında toplantılar, dağıldılar, gene toplandılar; gürültü-patırtı yaptılar, akşama kadar beklediler, nihayet dağıldılar.

Fakat mesele bununla hallolunmuş değildi. Asıl curcuna ertesi gün koştuktu. Pazar günü, sabahın erken saatlerinde, Çin-Çinli amazonlar, ellerinde sopa, kürek sapı, maşa, yanlarında etek ve cebleri taşla dolu pasaklı kız ve erkek çocuklar, Yenidoğanlı amazonların çıkış yolunu tuttular. Stratejik nokta, bu şekilde işgal edildikten sonra, yukarıya, meçhul düşmana doğru küfürler savrulmağa başlandı. Kalabalık gitgide artıyordu. Bir an geldi ki trafik durdu. Ansızın yukarıdan aşağıya sel gibi düşman akını başladı: Karşı taraf artık küfüre dayanamamış hücumu geçmişti. İlk anda Yenidoğan amazonları muhasarayı yarmadılar, boğuşma dar sokak içinde cereyan etti. Deynekler, kalkıp iniyor, başörtüleri havada uçuşuyor, bağırılmalar, çağırılmalar, iniltiler... Fakat, az, sonra muhasara süpürülmüş, artık harp bizim caddede cereyan ediyordu. Satı-kadın saçlarından yakaladığı bir kadını yere yarakarak, üzerine çullanmış, saçlarını soluyor, başını yere vuruyordu:

— Bana deli Satı derler; al borcunu! diye gürlüyordu...

Fakat bir ara Satı kadın da, üzerine el ve değneklerle saldıran, diğer kadınların altında kayboldu. Bir mahşerdi

etraf : Çocuklar, kadınlar birbirine girmiş; taşlar, değnekler havada uçuyor, şurada burada evlerin camları dökülü-yordu. Kim bilir daha neler olacaktı, fakat ansızın polisler görüldü...

On dakika sonra, harb meydanında lime lime olmuş bir kaç başörtü, kırık değneklerden başka ne bir şey ne de bir kimse kalmıştı.

Ya erkekler? diyeceksiniz. Abdallar da erkekler ne çalışır, ne de kavgalara katılır. Onlar, diğer aile efradlarına nisbeten, daha temiz giyinmiş, dostlar alışverişte görsün-prensibine uygun olarak ta, ellerinde bir kaç kitab; muharebeleri temsil eden, renkli resimler veya içinde küçük esans şişecikleri sıralanmış, kutu-akşama kadar şehirin muhtelif mahalle kahvelerinde oturur, lakırdı ederler, çay içer, kumar oynarlar. Zira evde her şey hazırdır. Karılarından birisi dışarıda iş görür, para kazanır, ikincisi eve, çocuklara bakar, yemek hazırlar, «yorulmuş» kocasını karşılar, onu rahat ettirir. Sözüün kısası medeni kanun abdal-ların evine daha ulaşamamıştır. Neticede çocuk bolluğu!

Fakat çocukların da faydalı çalışmaları vardır. Bunlar, yaya olarak, tıpkı anaları gibi, küçük bölükler şeklinde «çalışırlar»; kız ve oğlan, karışık bir grup halinde, şehrin muhtelif semtlerine yayılır, asri mezarlığın kapılarını tutar, bilmeyerek, mezar taşlarındaki madeni parçaları söker, satar. Yenişehir apartmanlarında aynı marifeti gösterirler. Velhasıl, çalışma sahaları analarının ki kadar geniştir.

Abdalların köyden şehire, şehirden köye olan seyahatlerini ve şehir içindeki faaliyetlerini mümkün kılan eşeklere gelince, bunlar arpa saman bilmezler. Şehirden çuvallarla getirilen kuru ek-mekler eşeklerin başlıca gıdasını teşkil eder. Yeşil yem ihtiyacını ise, gecekondü sahiblerinin, binbir meşakkatle kayalar üzerinde yetiştirdiği bahçe ve çiçeklikleri temin ederler.

Eşek, geceleyin, bahçe sahipleri tatlı uykudayken, içeri sevk edilir, fakat geri alınmaz; o, yaptığı için hırsızlık olduğunu, sahibinden daha iyi kavradığı içindir ki, tan yeri ağarınca, bahçeden çıkar, doğru evine sıvışır. Çiğneyip harab ettiği bahçede ve çiçek tarlalarında bir kartvizit bırakır o kadar!

Nasıl da uyar sahibine mübarek hayvan... Derler ya : Mal sahibine benzemezse-haramdır!

Velhasıl, abdallar başkentimizin, yakından tanımağa, görmeğe değer, en önemli unsuru olsa gerek ki, Amerikalı dostlarımız ve diğer ecnebler, Türkiye-mizle ilgili yazılarını süslemek için, bunların resimlerini çekerler : Bindirilmiş, yaya, sırtlarında çocuk dilenirken, eşeğin üstünde, dolu çuvallar üzerinde kırırken, apartman çöplüklerini karıştırırken... Yani memleketimizi propagan-daya yarıyacak, her pozda...

İtalya'nın propagandasını Lolo'lar, Gina'lar yaparlarsa, bizimkini de eksik olmasınlar; Abdal-kadınlar yaparlar.

Adları üzerinde! Abdallar!

Doç. Dr. Bozkurt GÜVENÇ

«KÜLTÜR KAVRAMINDA BÜTÜN-LÜK

TEDRİSİ ÜZERİNE
BİR DENEME»

YENİ
ÇIKTI

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

benim
küçük
dostlarım

HALİDE NUSRET ZORLUTUNA

O yıl biraz hasta idim. Kocaman bir kız mektebinde de öğretmen bulunuyordum. Zeki, hisli, sevimli ve çalışkan çocuklarım vardı. - Allah hepsinden razı olsun! - bütün üzüntülerimi, endişelerimi, hastalıklarımı kapılar arkasında bırakarak sınıftan sınıfa koşar dururdum...

Hey gidi günler! Güzel günler!.. Bir daha asla geri gelmiyecek olan «ilkbahar» seneleri!..

Bu senelerde insan hasta olabilir, yoksulluk içinde kıvranabilir, türlü üzüntüler, hatta ıstıraplarla pençeleşebilir. Amma yine de mutludur; çünkü rüyaları, hülyaları vardır; ıstırap içinde çırpınan kalbinin bir tarafı geleceğe ait ümitlerle doludur.

Ben de, o zamanlar, gençtim. Yazıma başlarken söylediğim gibi, biraz hastaydım. Ama ne çıkar, ümitler ve hülyalarla dopdoluydum.

Sonbaharın son günlerinden biriydi; gayet iyi hatırlıyorum. Altın gibi parlak bir sabah saatinde, solgun ve yorgun okula gelmişim..

İlk dersim sekizinci sınıfa idi.

Sınıfın cana can katan güneşli havası içine girer girmez, üstümdeki bezginlik bir sis tabakası gibi uçtu. Hele kürsünün üstünde yüzüme gülen minimini bir çiçek demeti, içimi adeta aydınlattı.

FORGET
ME
NOT

Sonradan bu demetin eşlerini okadar çok gördüm ki, şimdi gözüm kapalı resmini yapabilirim.

İri ve parlak bir tek hercai menekşenin etrafında bir sürü küçük mavi çiçek. Bazen mine, bazen «unutma beni» fakat ekseriye, İngilizce adıyla, «Forget me not» diye anılan güzel mavi çiçekler.

Neşeli bir ders yaptım. Sonra, minicik demetimi alıp - kimin getirdiğini sormaya lüzum görmeden - sınıftan çıktım.

Ertesi günü dersim yoktu. Daha ertesi günü ilk dersim dokuzuncu sınıfa idi.

İçeriye girince, bir gün evvelki demetin bir eşini orada kürsünün üstünde görmiyeyim mi? Küçük bir demet Forget me not ortasında parlak kadife renkleriyle bir tek hercai menekşe!

O zaman gayr-i ihtiyari sordum :

— Bu çiçekleri kim getirdi?

—

— Çocuklar bu güzel demeti buraya hanginiz koydunuz?

Onlar da merakla birbirlerine bakıyorlardı. Nihayet biri :

— Bilmiyoruz efendim, dedi.

Bir diğeri ilâve etti :

— Sınıfa girdiğimiz zaman bu demet kürsüdeydi.

— Belki başka sınıftan biri.

— Tuhaf şey!

—

Ders verirken, çiçeklere gözümün her ilişişinde, kafamda bir soru işareti çengelleniyordu.

O günden sonra bu çengel aylarca kafamın içinde bükülü kaldı.

Günler günleri, haftalar haftaları, aylar ayları kovaladı ve ben - buna inanmak cidden güçtür - ilk ders saatimde, hangi sınıfta olursam olayım, o mini mini Forget me not demetini, ortasındaki güzel, tek hercai ile beraber kürsünün üzerinde buldum!

Dışarda, lapa lapa kar yağarken gözlerimin içine masum mavi gözler gibi gülen o mini mini çiçek demeti; çevresinde uyandırdığı esrarengiz havayla, bir zaman beni zevk, neşe, gurur, tecessüs gibi his perdelerinde dolaştırdıktan sonra nihayet huzurumu kaçıрмаğa başladı.

Tahammülüm tükenmişti. Mavi çiçeklerin sahibini artık mutlaka ele geçirmek istiyordum.

Herhalde sevdiğim çocuklardan biriydi.

Herhalde ince duygulu, keskin zekâli bir küçüktü amma, artık fazla gelmeğe başlamıştı. Bana açıkça meydan okuyordu.

Kendini göstermeden, bütün gayretlerime rağmen yakalanmadan belki elli küçük demet getirmişti; her demette belki elli tane küçük mavi çiçek bana, «forget me not» diyordu.

Şüphesiz «o» nu ömrüm oldukça unutmayacaktım.

Fakat şimdi?..

Onu, bir zaman heyecanlı, kaprisli, atılgan, her istediğini yapmağa alışmış, biraz şımarık zengin çocukları arasında aradım.

Fakat yanıldığımı anlamakta gecikmedim.

Bu tip çocuklarda sabır yoktur. Çok defa, maymun iştahlıdırlar, bir şeyi yapabileceklerine kani olur olmaz ondan hevesleri geçer.

Halbuki bu işi böyle aylarca - hem de hiç aksatmadan - devam ettirebilmek

için derine inen bir zekâ ile beraber tükenmez bir sabır da lâzımdı.

Ve nihayet bir gün ansızın, sınıfta onu keşfetmiş bulundum.

Fazilet!...

Evet, baştan ayağa adını canlandıran bu değerli küçük kız; solgun yüzünü birden kaplayan kan dalgasıyla, kendi kendini el vermiş oldu.

Ne de olsa çocuktuk.

«Bu çiçekler beni artık memnun değil, bilâkis rahatsız ediyorlar. Onları bir daha elime hiç almayacağım.» dediğim zaman, inanmış: bunun «Küçük kurnaz»ı yakalamak için kurulmuş bir tuzak olduğunu anlayamamıştı.

Fakat tatlı esmer yüzündeki perişanlıktan ben hakikatı anlamıştım.

Ömrümce bu derece kendi içine gömülü, bu derece kendi derinliğine saklanmış çocuk pek az gördüm.

Onun ne duyduğunu, ne düşündüğünü, ne yapmak istediğini anlamak asla mümkün değildi.

Dersinde pek iyi olmasına rağmen şahsıma karşı ileri bir sevgisi, saygısı, olduğunu o dakikaya kadar hiç sezmemiştim.

Sonra okadar ağırbaşlı, hattâ biraz mağrur bir görünüşü vardı ki, bu hafif ve zarif çocukca harekete vakit harcayacağına ihtimal verilmezdi. Nitekim herkesten şüphelenmiş, ondan şüphelenmemiştim.

Bütün bir kış, güzel çiçekleriyle gözlerimi ve gönlümü şenlendirmiş olan, bu muamma dolu sevgili çocuğa - bir zaman sonra - şimdi ancak bir kıtasını hatırlıyabildiğim bir manzume ile teşekkür etmişim :

«Demeti ellerimde; kalbimde kendi yeri.

Derim : «Bu ince buluş onun bir şaheseri!»

Dilsiz dururlar ama kızımın çiçekleri,

Mavi bakışlarıyla derler ki :

«Forget me not»

Parlaklığını içinde saklayan zekâsı, coşkunu derinliğinde gizleyebilen eşsiz duyarlığı ile, bu kızın şair olmasını isterdim.

Kalemi kuvvetliydi. Bilhassa tatillerde güzel, orijinal yazılar yazar, bana yollardı. Fakat bir zaman sonra bu dünya ona yetmez oldu, sevdayı yıldızlara sardı. Ve onları tanımak, onları yakından öğrenmek için tuttu yüksek tahsilini Üniversitenin riyaziye şubesinde yaptı; bir liseye öğretmen oldu. Fakat bu görev onu katiyyen tatmin etmiyordu; hayatından memnun değildi.

O, gece yıldızlarla, gündüz güneşle hemhal.

Bir sene, tamamen tutulan güneşin resmini çekmiş, kendi fotoğrafı ile bana göndermişti.

Büyümüş, serpilmiş koskoca bir hanım öğretmen olmuştu, ama, yine öğrenciliğindeki gibi sade giyiniyordu: Koyu renk bir tayyör içinde beyaz bir buluz, spor pabuçlar... Dudakları ve tırnakları yine boyasız.. Yalnız uzun örgülerini yanlarına salmamış, başına dolamıştı : Öğrenci Fazilet'le, öğretmen Fazilet arasında bu kadarcık bir fark vardı.

Birbirimizi göremiyorduk; fakat yıllarca mektuplaştık.

Sonra...

Bir gün esefle gördüm ki, artık mektuplaşmıyoruz!

Ben, «kızımın çiçekleri»nin bana dediklerini tuttum!

Fakat o, gönüllü erler gibi sınırdan sınıra koşarak ihtiyarlayan öğretmeni ni unuttu!

10 KASIM

(Baştarafı Sayfa 3 de)

gürleyen sesinle aramızdasın.. Büyük ve mutlu ve müreffeh Türkiye rüyalarımızın umudusun. Seni gerçekten anlayanlar, sana inananlar, seslerimiz çıkmamasına rağmen çoğunluktayız..

Biliyoruz ki, seni sevmek, sana inanmak, Anıt Kabir törenlerinden ibaret değildir. Senin fikirlerinle solumak, seninle yaşamak, verdiğin güçle Türklüğünü idrak ederek başını gururla dik tutmaktır.

Sana inananlar, büyük bir çoğunluk, nüfusumuzun yüzde doksanı, gerektiğinde hainlerin iğvasına kapılan olursa, çökmeyeceğiz; boyun kırmayacağız; demokratik Cumhuriyetimizin uğrunda gerekirse «Ayakta öleceğiz»...

Yıkılmayacağız...

Sen, bize bunu öğrettin...

Kabrine nurlar yağsın Atam!

BİR ŞEHİR

(Baştarafı Sayfa 13 de)

Kaya yok başıma vuram,
Nedir, nedir benim çilem?...

Mevsim bahardır güz olur,
Yurdum güzeldir göz olur,
Bağırım yanıktır köz olur
Nedir, nedir benim çilem?...

Toprağım tarlam kazamam
Ana mezarım bozamam
Artık ben yazmam yazamam
Nedir nedir benim çilem...

Genç ve değerli şairlerimizden Orhan Ulukanın şiirinde de hasretin melali sezilmektedir.

Erzincan Özlemi

Kaç yıl oldu o illerden gideli
Dönmüyor gurbette çarkım Erzincan
Ayrı düşüp gözlerimde tüteli
Kalmadı mecnundan farkım Erzincan

Çesmelerde dizi dizi kızların
Kahvelerde sıra sıra sazların
Başka olur baharların yazların
Dizde dizlik, başta «börk»üm Erzincan

Kıvrım kıvrım Fırat akar böğründe
«Girlevik» çağıldar sevda uğrunda
Başkalık var tutumunda tavrında
Akar suyum dolan arkım Erzincan

Kemah boğazından iner ayazı
Dağlara yol verir Sansa boğazı
Ortasında baştan başa bir yazı
Anam babam evim barkım Erzincan

Erzincan üstüne yazılmış en güzel şiir kıymetli şairimiz Ömer Zeki Defne'nin «Bu Memleket Böyle Ağlar» şiiridir. Ne yazıkki bu güzel şiiri bir türlü ele geçiremedim.

Defne Yayınları

- 1 — KIBRIS RÜBÂİLERİ : Arif Nihat ASYA 5 TL.
- 2 — KOVA BURCU (Rübâiler) : Arif Nihat ASYA 6 TL.
- 3 — TERAZİ KENDİNİ TARTAMAZ (Nesirler) Arif Nihat ASYA 3 TL.
- 4 — SEBEBSİZ DEĞİL (Şiirler) : Ayhan İLTER 3 TL.
- 5 — BAHAR TRENİ (Şiirler) : İhsan ŞİMŞEK 2,5 TL.
- 6 — KAYISI ÇİÇEKLERİ (Şiirler) : Hasan Kaya MANİOĞLU 5 TL.
- 7 — KÜÇÜK BABA (Çocuk Kitabı) : Metin Nuri SAMANCI 50 Kr.
- 8 — ÜÇ ÖĞÜT (Çocuk Kitabı) : Metin Nuri SAMANCI 50 Kr.
- 9 — VATAN SAĞOLSUN (Çocuk Kitabı) : Göktürk Mehmet UYTUN 50 Kr.
- 10 — BOŞ YUVA (Çocuk Kitabı) : Göktürk Mehmet UYTUN 50 Kr.
- 11 — AYNURUN KÖPEĞİ — BULDOKUN ÖLÜMÜ (Çocuk Kitabı) :
Işık TATLIDİKEN — Necla GENÇ 50 Kr.
- 12 — YAVRU BOZKURT ALMILA — BEYLİK DAĞININ ESRARİ (Çocuk
Kitabı) : Feridettin ATATUĞ — Mehmet COŞAR 50 Kr.
- 13 — ZAMANLARIN ÖTESİ (Şiirler) : Azmi GÜLEÇ 5 TL.
- 14 — TEHDİT MEKTUPLARI (Nesirler) : Arif Nihat ASYA 7.50 TL.
- 15 — AĞUSTOS GÜNEŞİ (Malazgirt Destanı) : Azmi GÜLEÇ 5 TL.
- 16 — YUNUSTAN BUGÜNE TÜRK ŞİİRİ (Antoloji) H. Fethi GÖZLER 20 TL.
- 17 — KUBBE-İ HÂDRA (Şiirler) : Arif Nihat ASYA 6 TL.
- 18 — YÜREK (Şiirler) : Arif Nihat ASYA 4 TL.
- 19 — AVRUPA'DAN RÜBAİLER - KÖPRÜ - KANADLAR ve GAGALAR :
Arif Nihat ASYA 10 TL.
- 20 — EFSANE ve HİKÂYELERİYLE ANADOLU ŞEHİR ADLARI :
Mehmet ÖNDER 7.50 TL.
- 21 — DESEN ALBÜMÜ (Desenler) : Nuri ABAÇ 15 TL.
- 22 — ANADOLU FETİH DESTANLARI : Mehmet ÖNDER 6 TL.

NOT : Bu kitapları P. K. 421 - ANKARA ve HIZ DAĞITIM Necatibey Caddesi No: 46/5

Yenişehir — ANKARA Adresinden sağlayabilirsiniz.

1970 YILINDA **4** MİLYON

İSTANBUL
ATAKÖYde

35
APARTMAN
Dairesi

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

Basın A :

BUGÜNÜN
KÜÇÜKLERİ
YARININ
BÜYÜKLERİDİR

ÇOCUKLARINIZI
TASARRUFA
ALİŞTİRİNİZ

T.C.ZİRAAT BANKASI

Gideceđi yer :

İSTANBUL BANKASI

EN CAZİP İKRAMIYELER
BANKA MUAMELELERİNDE
SÜRAT VE KOLAYLIK

İSTANBUL
BANKASI
ŞUBELERİNDE

İSTANBUL BANKASI

1476